

ÚVODNÍK

Nová etapa Právního rádce

Vážení čtenáři,

už za týden "přistane" ve vašich schránkách, počítačích i tabletech nové vydání časopisu Právní rádce, poprvé pod mým vedením. Tak jako každý nový člen týmu, i já jsem do vydavatelského domu Eonomia přišel s vizí, co a jak dělat jinak. Právního rádce jsem vždy považoval za velmi kvalitní a profesionální právnícký časopis. To ale neznamená, že by nemohl být ještě kvalitnější, zajímavější a přínosnější. Ne pro mě či tým našeho mediálního domu, ale pro Vás, naše čtenáře.

V uplynulých týdnech jsme vedli velmi přínosné diskuze s uznávanými autoritami v oboru a diskutovali možnosti Právního rádce

s našimi kolegy. První drobné změny zřejmě pravidelný čtenář Právního rádce pozná hned na první pohled, s titulní stranou dubnového vydání. Dokonce bych právě finalizovaný časopis označil jako vstup do nové éry měsíčníku, který má neuvěřitelnou třidvacetiletou historii. Začínáme ale pozvolna. Jeden podstatný článek do diskuze nám totiž ještě stále chybí: Vy.

Jaký by měl Právní rádce ideálně být? To je jednoduchá otázka, na kterou není jednoduché nalézt odpověď. Máte-li ji, budu rád naslouchat na jaroslav.kramer@economia.cz

Mgr. Jaroslav Kramer
Šéfredaktor Právního rádce

Pozvánka

Kongres Právní prostor 2015: (Ne)možné podoby práva

Ministerstvo spravedlnosti se stále nevzdává rozsáhlé novely nového občanského zákoníku, který nabyl účinnosti před rokem lednu. V Seči u Chrudimi se proto ve dnech 21. – 22. 4. 2015 opět sejdou zastánci i odpůrci současného znění zákoníku, aby hodnotili dosavadní zkušenosti s touto právní normou, její výkladové problémy, či naopak vítaná vylepšení. Zajímavou názorovou výměnu tak lze očekávat především mezi ministrem spravedlnosti Robertem Pelikánem a jeho poradcem Petrem Čechem, na straně jedné a spoluautory současné podoby zákoníku Petrem Téglem a Filipem Melzerem, na straně druhé.

Letošní, poněkud mnohoznačný podtitul kongresu Právní prostor 2015 „(Ne)možné podoby práva“ také naznačuje šířku tematického záběru jeho pátého ročníku, protože aktuálně diskutovaných a mnohdy kontroverzních témat bude během dvoudenní akce hned několik - od výše zmíněné novely občanského zákoníku, přes novelu trestního řádu, zákona o státním zastupitelství či občanského soudního řádu a koncept nejvyšší rady soudnictví až po problematiku rozvodů a odklonů majetku, soukromého vymáhání soudního práva, kybernetickou kriminalitu, daňové novinky nebo whistleblowing (upozornění na

nezákonné praktiky zaměstnavatele).

Kromě již zmíněných přednášejících v bloku věnovaném občanskému právu se účastníkům dále mimo jiné představí prof. JUDr. Pavel Šámal (předseda Nejvyššího soudu), JUDr. Josef Baxa (předseda Nejvyššího správního soudu), JUDr. Pavel Zeman (Nejvyšší státní zástupce), Mgr. Daniela Zemanová (prezidentka Soudcovské unie ČR), JUDr. Roman Fiala (místopředseda Nejvyššího soudu), prof. JUDr. Helena Válková, CSc. (poslankyně a bývalá ministryně spravedlnosti), doc. JUDr. Bc. Tomáš Gřivna, Ph.D. (advokát, VŠ pedagog a předseda komise pro trestní právo Legislativní rady vlády) a řada dalších špičkových odborníků z oblasti právní praxe i teorie.

Na kongres se lze zaregistrovat na stránkách www.kongrespravni prostor.cz, kde rovněž naleznete další podrobnosti o přednášejících, tématech a konkrétním časovém harmonogramu.

JUDr. Ing. Petra Gříbková
vedoucí právník a koordinátor VIP
projektů, ATLAS consulting spol. s r.o.

V březnovém čísle měsíčníku Právní rádce, které vyšlo 13. března, najdete například tato témata:

- ROZHOVOR S NOVÝM PREZIDENTEM NOTÁŘSKÉ KOMORY ČR RADIMEM NEUBAUEREM
- AKTUÁLNÍ NÁZORY K PRVNÍ NOVELE NOZ
- PLNÉ MOCI PODLE NOZ
- SOUVISLOSTI NĚMECKÉ MINIMÁLNÍ MZDY PRO ČESKÉ PODNIKATELE
- CO ČÍNA VYNALEZLA VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ
- INSTITUT NESPOLEHLIVÉHO PLÁTCE DPH
- REGULACE AUDITU: DOPADY NOVELY ZÁKONA I EVROPSKÝCH PŘEDPISŮ

www.PravniRadce.cz

Teritorialita bude jednou z priorit nového vedení exekutorů

Nová prezidentka Exekutorské komory ČR Pavla Fučíková potvrdila, že nové vedení bude dále podporovat zavedení místní příslušnosti exekutorů, jejíž prosazování začalo již za bývalého šéfa Davida Konce. Návrh zákona nyní leží na ministerstvu spravedlnosti:

„Exekutorská komora na podzim loňského roku předložila ministerstvu spravedlnosti vlastní legislativní návrh, který počítá s pravou teritorialitou s rovnoměrným nápadem věcí. Ministerstvo si nechalo k návrhu zpracovat analýzu na Vysoké škole ekonomické a na

základě této analýzy se chce rozhodnout, zda k této koncepční změně přistoupí,“ řekl odstupující prezident David Konec. Fučíková k tomu dodala, že je nutné konkrétní podobu změn ještě vydiskutovat se zástupci věřitelů.

Nové prezidium se bude muset v nejbližší době popasovat s tím, že pod sebe chce ministerstvo spravedlnosti přenést kárnou odpovědnost exekutorů. Tu doteď řeší jen

(Pokračování na stránce 2)

ZÁKONY

Novela zákona o ochraně zemědělského půdního fondu

Dne 6. 3. 2015 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 41/2015 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 388/1991 Sb., o Státním fondu životního prostředí České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Zákonodárce v důvodové zprávě označuje za základní cíl právě publikované novely zvýšení a lepší zabezpečení ochrany zemědělského půdního fondu, jejíž aktuální úroveň považoval v kontextu dnešní doby již za nedostatečnou.

foto: archiv HN - Libor Fajtlík

Ochrana má být posílena jak v rovině kvalitativní, čímž je myšlena ochrana před poškozováním půdní úrodnosti a dalších funkcí půdy degračními procesy, zejména erozí a kontaminací, tak plošně. Tady jde o prevenci nadměrné a nenávratné ztráty půdy zábořem.

V rámci toho má dojít například k přesnějšímu vymezení povinností vlastníka nebo nájemce zemědělské půdy, ke stanovení povinností směřujících k zajištění protierozní ochrany půdy, k úpravě systému hodnocení znečištění půdy škodlivými látkami a ukládání opatření k nápravě, ke zdokonalení systému získávání, předávání, hodnocení a uchování dat o kvalitě půdy pro účinnější kvalitativní ochranu půdy, potravního řetězce a složek životního prostředí, které jsou s půdou ve vzájemné interakci, ke zpřesnění podmínek, za kterých lze vyjmout půdu ze zemědělského půdního fondu či k úpravě kompetencí orgánů ochrany zemědělského půdního fondu, a to v souladu s požadavky na posílení kontroly a dozoru nad dodržováním zákona, na vytvoření správných podmínek pro tyto činnosti a na snížení administrativní zátěže. Přesněji mají být vymezeny také případy, kdy dochází k porušení zákona, a v souvislosti s tím pak zvýšeny případné následné sankce.

Vedle zákona o ochraně zemědělského půdního fondu je novelizován rovněž zákon o Státním fondu životního prostředí České republiky.

Zákon nabývá účinnosti, s výjimkou některých ze svých ustanovení, dnem 1. 4. 2015.

Více na: <http://www.codexisuno.cz/1Cs>

Vyhláška o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě

Dne 17. 3. 2015 byla ve Sbírce zákonů zveřejněna pod č. 46/2015 Sb. vyhláška o stanovení vodních nádrží a vodních toků, na kterých je zakázána plavba plavidel se spalovacími motory, a o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě.

Vyhláška vydaná podle § 7 odst. 5 vodního zákona nahrazuje dosavadní právní úpravu prezentovanou vyhláškou Ministerstva dopravy a spojů č. 241/2002 Sb., o stanovení vodních nádrží a vodních toků, na kterých je zakázána plavba plavidel se spalovacími motory, a o rozsahu a podmínkách užívání povrchových vod k plavbě. Ta se, s účinností nové vyhlášky, zrušuje, a to včetně svých novel.

Od nabytí účinnosti předchozí vyhlášky uplynulo již 12 let. Za tuto dobu došlo, dle důvodové zprávy, k několika významným změnám, jež vyústily v potřebu vydání vyhlášky nově. Česká republika nejen že vstoupila do Evropské unie; výrazně stoupl také zájem o rekreační plavbu. Zvýšil se jak počet malých plavidel podléhajících evidenci, tak malých plavidel pro zábavu, rekreaci a sport, které žádné evidenci nepodléhají. Také struktura skupiny těchto pravidel doznala změn.

Ministerstvo dopravy k nové úpravě předmětné materie přistoupilo taktéž v souvislosti s novelou zákona č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, která byla ve Sbírce zákonů publikována pod č. 187/2014 Sb. Ta zase, mimo jiné, významným způsobem upravila povinnosti a práva účastníků plavebního provozu, a to jak vůči plavidlům, tak i osob využívajících povrchové vody, které jsou vodními cestami, k jiným aktivitám, jakými je například koupání, potápění, lov ryb apod. V neposlední řadě jde o aktivity, jejichž provozování nelze v některých případech vykonávat v rámci běžného plavebního provozu kdekoli na vodní cestě. Jedná se například o vodní lyžování, které se provádí pomocí vleku za plavidlem nebo vodním vlekem, o akrobatické a figurální jízdy, o skoky plavidel či o slalom. S ohledem na bezpečnost osob, které je chtějí provozovat, i na bezpečnost ostatních účastníků plavebního provozu je tento způsob užívání plavidel odkazován do vymezených vodních ploch. Na veškeré výše zmíněné skutečnosti ministerstvo zareagovalo rekodifikováním předmětné právní úpravy do podoby nové vyhlášky.

Ta v podrobnostech nově upravuje užívání povrchových vod k plavbě, zejména plavidel se spalovacími motory, stanoví rovněž povrchové vody, na kterých je zakázána plavba plavidel se spalovacími motory nad rámec povrchových vod uvedených ve vodním zákoně. Dále stanovuje povrchové vody, na nichž je plavba plavidel se spalovacími motory omezena nebo upravena.

Vyhláška nabývá účinnosti dnem 15. 4. 2015.

Více na: <http://www.codexisuno.cz/1Cr>

LIBERIS®

Stovky titulů
Tisíce paragrafů
Desetitisíce komentářů

Unikátní systém
poskytující komentáře
renomovaných autorů
k jednotlivým paragrafům.

www.codexis.cz

(Pokračování ze stránky 1)

Nejvyšší správní soud, kterému loni přišlo 14 žalob. Nápad resortu leží aktuálně ve Sněmovně. „Řízení by se zahajovalo z úřední povinnosti, vedli by ho zaměstnanci dohledového oddělení ministerstva. Komora by tedy nemohla ani sama podávat kárné žaloby, tak jako může doposud,“ uvedl končící viceprezident komory Michal Rudý s tím, že je taková změna kárného řízení nekonceptní. „Prodloužilo by to řízení, protože by bylo nejprve dvojinstanční u ministerstva a v případě následné žaloby pak u Nejvyššího soudu,“ dodává Rudý.

Více informací najdete zde:

<http://pravniradce.ihned.cz/aktuality/c1-63785820>

Nové státní zastupitelství bude třístupňové se speciálem

Ministerstvo spravedlnosti už dokončilo vyjednávání ohledně nového zákona o státním zastupitelství. Normu rozešle do meziresortního připomínkového řízení.

„Podařilo se nám dosáhnout shody se všemi klíčovými aktéry celého procesu,“ řekl řekl ministr spravedlnosti Robert Pelikán. Podle něj se podařilo nalézt shodu a podporu u Nejvyššího státního zástupce a Unie státní zástupců. Norma prý také vyhovuje připomínkám koaličních stran a Pelikán ji projednal i s předsedy ústavně-právního výboru obou komor Parlamentu. „Je to předloha, která by mohla bez větších potíží projít legislativním procesem a která je dobrým novým zákonem o státním zastupitelství. Nastartuje novou éru veřejné žaloby v ČR,“ dodal Pelikán.

Součástí zákona je podle ministra silný, jednostupňový speciál pro vyšetřování nejzávažnějších případů korupce a hospodářské kriminality. Toto speciální státní zastupitelství by mělo stát mimo soustavu, která bude nově třístupňová. Zruší se tak vrchní státní zastupitelství. „Posiluje se odpovědnost státních zástupců a zvyšuje se jejich transparentnost a nezávislost,“ řekl ministr.

Další informace najdete zde:

<http://pravniradce.ihned.cz/aktuality/c1-63772150>

Z legislativního procesu: Senát schválil jedenáct nových zákonů, dva vrátil k dalšímu projednání

Senát Parlamentu ČR na své schůzi konané ve dnech 18.–19. 3. 2015 schválil jedenáct nových zákonů. V tomto balíku je obsažena například novela zákona o Nejvyšším kontrolním úřadu, novela zákona o investičních pobídkách, novela zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, novela zákona o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení, novela zákona o léčivech či novela školského zákona, ale i zákony další.

Je mezi nimi rovněž zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s účinností rekodifikace soukromého práva. Ten má zasáhnout do zákona o soudních poplatcích, občanského soudního řádu, do zákona o zvláštních řízeních soudních či do soudního řádu správního.

Všechny schválené zákony nyní poputují k podpisu prezidenta republiky. Pokud je ten nevetuje, nemělo by nic bránit jejich brzké publikaci ve Sbírce zákonů.

Naopak návrh zákona, kterým se mění zákon o hospodaření energií a zákon o správních poplatcích, jenž byl v Poslanecké sněmovně veden pod číslem sněmovního tisku 301, a návrh zákona, kterým se mění zákon upravující některé otázky související s poskytováním plnění spojených s užíváním bytů a nebytových prostorů v domě s byty a energetický zákon, který byl v Poslanecké sněmovně veden pod číslem sněmovního tisku 308, byly s pozměňovacími návrhy vráceny zpět do Poslanecké sněmovny k dalšímu projednání.

JUDIKATURA

Zdroj: CODEXIS®

Měření rychlosti soukromým subjektem

Dne 17. 12. 2014 vydal Nejvyšší správní soud rozsudek sp. zn. 9 As 185/2014, kterým posuzoval nezákonnost měření rychlosti soukromým subjektem. V daném případě nešlo o pouhý pronájem měřicích zařízení, ale o širokou participaci soukromých subjektů na přestupkovém řízení, včetně hmotné zainteresovanosti na jeho výsledku (60% z uhrazených pokut).

Ačkoliv NSS připouští, že instalaci a nastavení měřicích zařízení může provádět externí subjekt, nesmí být tento zájem zinteresan na výsledku a průběhu řízení. Pochybnosti o zákonnosti celého řízení totiž vzbuzovala široká míra participace pronajímatele těchto zařízení: podpora přestupkového řízení (např. generování příslušných dokumentů, podpora korespondence s provozovatelem vozidla), právní poradenství související s touto agendou, vymáhání pohledávek pachatelů přestupků, administrativní a právní pomoc při zpracování těchto přestupků. Takto pojmána vzájemná spolupráce, vrcholící na samém konci každého jednotlivého případu v podobě „kořisti“ ve výši cca 80 % uložené pokuty, potlačuje základní principy správního řízení a nepochybně vede k obcházení zákona a k nepřipustnému přenosu výkonu veřejné správy na soukromý subjekt.

Nastavení „pronájmu měřicího zařízení“ shora popsáním způsobem vzbuzuje důvodné pochybnosti o objektivitě celého přestupkového procesu a tudíž i zákonnosti získaných důkazů.

Více na: <http://www.codexisuno.cz/1uK>

Nahrávejte svého zaměstnavatele

Dne 9. 12. 2014 Ústavní soud vydal nálezný sp. zn. II. ÚS 1774/14, kterým přiznal propuštěnému zaměstnanci právo na soudní ochranu. Zaměstnanec se bránil výpovědi pro nadbytečnost, protože skutečným důvodem výpovědi byla kritika společnosti, pro kterou pracoval, jak potvrzovala tajné pořízená nahrávka rozhovoru s členem vedení společnosti.

Ačkoliv byly podobné důkazy u civilních soudů zpravidla odmítány, Ústavní soud řekl, střet zájmu na ochraně osobnosti toho, jehož projev je bez jeho souhlasu zachycován, se zájmem na ochraně toho, kdo tento projev zachycuje, nelze řešit v obecné rovině. Rozhodování o tom, do jaké míry je určitý zájem v dané situaci převažující, přísluší po zvážení všech okolností konkrétního případu obecnému soudu. Podle testu proporcionality je pak zjevně absurdní, kdyby měl převážet zájem na ochraně soukromí svědka, který na skrytých audionahrávkách nepronášel nic osobního, ale pouze informace mající zásadní význam z hlediska pracovněprávních vztahů, nad plně ospravedlnitelným zájmem na ochraně slabší strany právního vztahu, již hrozí závažná újma (včetně např. ztráty zaměstnání).

Více na: <http://www.codexisuno.cz/1uL>

Zdroj: CODEXIS®

Vězeňská služba šetří, její spory převezme ÚZSVM

Celkem šest desítek soudních sporů převezme od Vězeňské služby Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových (ÚZSVM). Důvodem je úspora peněz za právní zastoupení, spory totiž nově budou řešit přímo zaměstnanci úřadu.

Na převzetí soudních sporů se dohodli ve společném memorandu generální ředitel obou institucí Kateřina Arajmu a Pavel Ondrášek. „Převzetím soudních sporů Vězeňské služby ČR omezíme náklady na právní agendu v jiné státní instituci, neboť Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových bude soudní spory řešit vlastními stávajícími zaměstnanci,“ řekla generální ředitelka ÚZSVM Kateřina Arajmu.

Vězeňská služba již dříve zrušila samostatný právní odbor kvůli nadbytečnosti, neboť vlastní právníky měli i ostatní odbory a často docházelo ke kompetenčním sporům. Kvůli úsporám se Vězeňská služba také rozhodla omezit externí právní služby, za které v posledních třech letech zaplatila přes šest milionů korun. Převzetí agendy Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových by mělo přinést úspory asi sedm milionů korun ročně.

Další informace najdete zde:

<http://pravnicadce.ihned.cz/aktuality/c1-63777490>

Pomoci s moderním otroctvím má mezinárodní spolupráce

Obchodování s lidmi, tedy tzv. moderní otroctví, je problémem i v ČR. Nejčastěji jsou Češi obchodováni ve Velké Británii, ale také například v Německu, Francii, Finsku nebo Nizozemsku. Ministerstvo vnitra vidí cestu v prevenci a intenzivní mezinárodní spolupráci. Tento týden proto uspořádalo společně s britským velvyslanectvím konferenci na toto téma. Ačkoliv oběti moderního otroctví v Británii se zatím počítají na desítky, každý rok jich přibývá.

„Pochopení systému v jednotlivých zemích a spolupráce při objasňování případů a ochraně obětí po jejich návratu zpět do Česka je pro zlepšení situace zcela zásadní. Proto jsme do Prahy pozvali naše britské kolegy, abychom s nimi mohli probrat objasňování jednotlivých případů a řekli si, jak si můžeme vzájemně pomoci. Přijeli policisté, soudci, právníci i lidé z neziskových organizací, kteří se problémem dlouhodobě zabývají,“ řekl Jiří Nováček, první náměstek ministra vnitra.

Moderní otroctví zahrnuje sexuální vykořisťování, nucené práce, podvodné sňatky nebo zneužívání sociálních dávek na cizí jména. Podle údajů ministerstva vnitra je ČR v první desítky států podle původů obětí společně například s Polskem, Rumunskem, Albánií nebo Nigérií.

Další informace najdete zde:

<http://pravnicadce.ihned.cz/aktuality/c1-63754560>